ఫలశ్రుతి

ఎ. వెంకట సుబ్బారెడ్డి

సుప్రభాతం శ్రావ్యంగా విన వస్తోంది. ఆవరణ పూలమొక్కలతో కళకళలాడుతూ కన్నెమనసులా మనోహరంగా ఉంది. ముంగిట ముత్యాల్లాంటి ముగ్గులు తీర్చిదిద్దబడి ఉన్నాయి. ఆవరణ మధ్యభాగంలో తులసి బృందావనం ఆశ్రితుల కోర్కెలు తీర్చే కల్పవృక్షంలా శోభిల్లుతూ వుంది.

శ్రీధర్ హాల్లో సోఫాలో కూర్చుని పేపరు చదువుతూ ఉంటాడు. ఆయనను చూస్తూనే ఆకర్షితులవుతారు. అలాంటి విగ్రహం ఆయనది. రాజ్యలక్ష్మి హారతి తీసుకుని హాల్లోకి వచ్చింది. శ్రీధర్ కళ్ళకద్దుకొని ప్రసాదం పుచ్చుకున్నాడు. శ్రీధర్ ఉత్తరం చూపిస్తూ "ఇవాళ ట్రైనింగ్ పూర్తిచేసుకొని వస్తున్నాడోయ్. ఇందాక వుత్తరం వచ్చింది" అన్నాడు.

రాజ్యలక్ష్మి శ్రీధర్‌ల సంతానం వారి బాబు కాంత్. రాజ్యలక్ష్మి ఆ వార్త వింటూనే ముఖం విప్పారింది. తన కల ఫలించిందని మనసారా ఆ సకలచరాచర నిర్మాతను చేతులెత్తి నమస్కరించింది. గతం తన మదిలో మెరుపులా ప్రవేశించింది.

1

వేణుమాధవ్ ఆలోచిస్తూ కూర్చున్నాడు. తాను నిర్ణయించిన సంబంధం

విఫలమయిందని. కొద్దిసేపు తర్వాత ఒక నిర్ణయానికి వచ్చి "రాజ్యలక్ష్మీ" అని కేకేసాడు. వస్తున్నానంటూ ఆ అమ్మాయి ప్రవేశించి ఎందుకు పిలిచారన్నట్టు చూచింది. తాపీగా ఈజీ ఛేర్లో వాలుతూ "అమ్మాయ్! నీ శుభం కోరి నేనోమాట చెప్తాను. వింటావామ్మా" అంటూ ఆశగా తనవైపు చూశాడు. ఆ చూపులో ఎన్నో ఆలోచనలు, ఎంతో అనుభవంతో కూడిన భావం ద్యోతకమవుతున్నాయి. తానేమీ చెప్పలేక పోయింది. తాను ఆ చూపులనుండి దృష్టి మరల్చుకుంది. కొద్ది నిముషాలు నిశ్శబ్దం వారిద్దరి మధ్య తాండవమాడుతూంది.

మళ్ళీ ఆ వృద్ధుడే అడిగాడు "ఏమ్మా రాజ్యలక్ష్మీ! "నీకు నేనన్యాయం చేస్తానా తల్లీ, నీ మేలుకోరి ఈ సంబంధం నిశ్చయిద్దామనుకుంటే మీ అమ్మా, మీ చిన్నబాబాయ్ పడనివ్వడంలేదు. వాళ్ళిందుకు విముఖంగా వున్నారమ్మా." దానికి కూడా రాజ్యలక్ష్మి జవాబివ్వలేదు. తలవంచుకొని మౌనంగా కాలి బొటన వ్రేలితో నేలను ౘస్తూ చూపులు వాల్చింది.

కొద్దిసేపు చుట్టముట్టించి, దాన్ని పీలుస్తూ మళ్ళీ "చూడమ్మాయ్, నేనీ సంబంధం అన్నివిధాలా నీకు తగిందని, అబ్బాయ్ యోగ్యుడని" అంటూ రాజ్యలక్ష్మి వైపు చూపుసలిపి కొద్దిగా దగ్గి, సర్దుకొని మళ్ళీ మొదలెట్టాడు.

"ఏదోలేమ్మా! నేనుండబట్టలేక చెబుతున్నాను- సరేలేమ్మా వెళ్ళు, బాగా ఆలోచించి నీ నిర్ణయం నాకు తెలుపు." మౌనంగా లోనికెళ్ళింది రాజ్యలక్ష్మి.

2

శ్రీధర్ ఆ వూరిలో ఒక సాధారణ కుటుంబంనుండి వచ్చినవాడు. స్ఫురద్రూపి. ఆకర్షణీయమైన, నిండైన విగ్రహం కలవాడు. చదువుకొన్నవాడు, చిన్న ఉద్యోగి, అవివాహితుడు.

వేణుమాధవ్ ఆ వూరిలో మనసున్న మంచిమనిషి, సంపన్న కుటుంబీకుడు, దాదాపు 60 ఏళ్ళ ప్రాయంవాడు. మంచి ఆలోచనాపరుడు.

శ్రీధర్ గుణగణాలు వేణుమాధవ్ కెంతో నచ్చాయి. శ్రీధర్ వేణుమాధవ్ చేత ఆకర్షితుడయ్యాడు.

శ్రీధర్ కు వేణుమాధవ్‌గారంటే గౌరవం. ఆవేళ శ్రీధర్ ఆఫీసుకువెళ్తూ కనిపించాడు. వేణుమాధవ్ "అబ్బాయ్" అంటూ పిలిచారు. శ్రీధర్ వెళ్తున్నవాడల్లా ఆగి నన్నేనా అన్నట్లు చూశాడు. వేణుమాధవ్ మళ్ళీ "అబ్బాయ్, నిన్నే పిలుస్తుంటా. ఇలారా బాబూ" అన్నాడు.

శ్రీధర్ ఈసారి తననేననుకుంటూ నిర్ధారించుకొని వచ్చి నమస్కరించాడు. "కూర్చో బాబూ" అని ఛేర్లో తాపీగా కూర్చుంటూ, "నేనోమాట అడగనా బాబూ" అంటూ అతనివైపు దృష్టి

సారించాడు.

ఆ చూపులు 'నీవేమీ అనుకోవు గదా బాబూ' అన్నట్లున్నాయి. శ్రీధర్ మౌనంగా వుండి తర్వాత 'చెప్పండి' అన్నట్లు చూశాడు. వేణుమాధవ్ శ్రీధర్‌తో పిచ్చాపాటి మాట్లాడి, ఆఫీసు విషయాలు అవీ మాట్లాడుతూ కొద్ది సేపు గడిపాడు. శ్రీధర్ గడియారం వైపు చూస్తూ వింటున్నాడు. వేణుమాధవ్ గ్రహించాడు అబ్బాయికి ఆఫీసు వేళవుతుందని. తాపీగా కూర్చుంటూ "బాబూ! పెద్దవాడివి నేనోమాట అడగనా బాబూ!" అన్నాడు. చెప్పండి అంటూ చూశాడు శ్రీధర్. "నేనో అమ్మాయిని చూశానోయ్. అన్ని విధాలా ఈడైన సంబంధం. నీ విష్టపడితే ఆ అమ్మాయి పెద్దవాళ్ళతో మాట్లాడి పెళ్ళిచూపు లేర్పాటుచేస్తాను." "అలాగేనంటూ" శ్రీధర్ ఆఫీసు వేళవుతూండగా వస్తానండి అంటూ నమస్కరించి వెళ్ళాడు.

3

పెందలకడనే తయారై బయలుదేరాడు వేణుమాధవ్. రాజ్యలక్ష్మి యింటికి వెళ్ళాడు. రాజ్యలక్ష్మి బాబాయి ఇంట్లోనే వున్నాడు. ఆయనను చూస్తూనే ఆహ్వానించాడు. వేణుమాధవ్ తాపీగా కూర్చుంటూ చుట్టూ చూశాడు, పరిసరాల్ని గమనిస్తూ. గోడలు మాసిపోయినయ్. ఇల్లు పాతబడి వుంది ఇంట్లో దైన్యం కొట్టొచ్చినట్లుగా వుంది. రాజ్యలక్ష్మి బాబాయి రామయ్య. కొంచెం తొందర బాటు మనిషి.

వేణుమాధవ్ అతన్ని చూస్తూ "ఏరా అమ్మాయి పెళ్ళి సంబంధాలు ఏమైనా చూస్తున్నావా?" అని అతనివైపు దృష్టి సారించాడు. రామయ్య చూపులు నీవు చూశావా అన్నట్లున్నాయి. వేణుమాధవ్ మళ్ళీ ప్రారంభించాడు. "నేనో సంబంధం చూశాను. మీరు కూడా ఆ సంబంధం చూచి నచ్చితే తర్వాత విషయాలు మాట్లాడొచ్చు. ఏమంటావ్" అన్నాడు.

రామయ్య చెప్పమన్నట్లు చూశాడు. మన ప్రక్కవీధిలో ఒక అబ్బాయి వున్నాడు. పేరు శ్రీధర్. సాధారణ కుటుంబం వారిది." అన్నాడు. ఏమంటారో అని వారి వుద్దేశాన్ని గమనిస్తూ కొద్దిసేపాగాడు. రామయ్య ఏమి చెప్ప లేదు. మౌనం అర్ధాంగీకారంగా భావించి లేస్తూ "సరే రామయ్య, ఒక మంచిరోజు చూచి ఆ అబ్బాయిని తీసుకొస్తా"నంటూ అక్కడినుండి బయలుదేరాడు.

4

తమ యింటిముందు రిక్షాలు ఆగగానే వాకిట్లోనున్న విమల లోనికెళ్ళింది ఎవరో చుట్టాలొచ్చారనుకుంటూ. రిక్షాలు దిగి అందరూ లోనికెళ్ళారు. వేణుమాధవ్, అతని భార్య సుభద్రమ్మ. శ్రీధర్ లోనికి వచ్చారు.

వేణుమాధవ్ వారిద్దరిని కూర్చోమని తాను లోనికి వెళ్ళి రాజ్యలక్ష్మి

తల్లి విమలతో వాళ్ళమ్మాయి వివాహ సంబంధం గురించి తెలిపాడు.

ఇంట్లోగా బయటికెళ్ళిన రామయ్య కూడా వచ్చాడు. ఎన్నో సంబంధాల తర్వాత వచ్చిన సంబంధమిది. ఇదైనా కుదురుతుందా అనే వుద్దేశంతో శ్రీధర్ [illegible] కొచ్చాడు వేణుమాధవ్.

రామయ్య అంతా విని శ్రీధర్ చిన్న ఉద్యోగి అని, తన చిన్న జీతంతో తానే గడపలేడని భార్యనేమి పోషిస్తాడని [illegible]గా మాట్లాడాడు.

శ్రీధర్ చిన్నబుచ్చుకొని వెళ్ళిపోయాడు. [illegible] మనస్తత్వానికి బాలా బాధపడ్డారందరూ. ఈసూ [illegible] వేణుమాధవ్ దంపతులు.

[illegible] పోగొట్టుకొని [illegible] దిద్దుకుంటూ [illegible] రామయ్య అన్న [illegible] రామయ్య అతని భార్య మరో వీధిలో వుంటున్నారు. రామయ్య [illegible] ఈ సంబంధం కూడా ఎగిరి పోయింది.

5

ఆలోచిస్తున్న రాజ్యలక్ష్మికి మదిలో గతమంతా మెదిలింది.

వేణుమాధవ్‌గారి పిలుపు విని మళ్ళీ ఈ లోకంలోకి వచ్చింది. "అమ్మాయ్, రాజ్యలక్ష్మీ ఆ అబ్బాయి చాలా మంచి వాడు. నీకు తగినవాడు. నీ విష్టపడితే మిగతా విషయాలు రామయ్యతోను, మీ అమ్మతోను మాట్లాడతాను." రాజ్యలక్ష్మి "మీ యిష్టం బాబాయ్" అంటూ లోనికెళ్ళింది.

వేణుమాధవ్ రామయ్యకు, విమలకు ఎన్నోవిధాల నచ్చజెప్పి ఒప్పించ ప్రయత్నించాడు. అతి ప్రయత్నంమీద రామయ్య అయిష్టంగానే ఒప్పుకొన్నాడు. తన బాధ్యత తీరిందనుకుంటూ కష్టంగా వివాహం జరిపించి చేతులు దులుపుకున్నాడు రామయ్య.

6

గది అంతా పరిశుభ్రంగా వుంది. ఎక్కడి వస్తువులక్కడ చక్కగా తీర్చి దిద్దబడినట్లున్నాయి. లోనికి పాలగ్లాసుతో ప్రవేశించిన రాజ్యలక్ష్మి ఒక్కసారి గదినంతా క్రీగంట గమనించింది. చక్కగా అమర్చబడిన పాన్పు. దానిపై శ్రీధర్ అటువైపు తిరిగి ఏదో ఆలోచిస్తూ ఉన్నాడు. అలికిడికి తలత్రిప్పి చూశాడు. తన శ్రీమతిని. మృదువుగా ఆహ్వానించాడు. బిడియపడుతూనే రాజ్యలక్ష్మి చెంతకువచ్చి నిలబడింది. శ్రీధర్ కూర్చుండమన్నట్లు తలాడించి పాన్పుపై కొద్దిగా ప్రక్కకు జరిగాడు. శ్రీధర్ పాలగ్లాసందుకొని కొద్దిగా తాగి భార్య కందించాడు. "శ్రీమతీ! నేనోమాట చెప్పాలనుకుంటున్నాను, నీవేమీ మనసులో బాధపడవద్దు. అట్లయితే నా మనసుకు కష్టంగా వుంటుంది." అన్నాడు భార్య

వైపు చూస్తూ. ఆమెను గమనిస్తూ రాజ్యలక్ష్మి మౌనంగా వింటూ ఊరుకున్నది.

శ్రీధర్ మళ్ళీ అందుకున్నాడు. "నేను చిన్న వుద్యోగిని. తక్కువ చదువుకున్న వాడిని. నేనో పథకం ఆలోచించాను, మనం అభివృద్ధి కావటానికి." ఏమంటావన్నట్లు చూశాడామెవైపు. చెప్పండి వింటున్నానన్నట్లు చూసింది శ్రీధర్‌వైపు.

ఆ దంపతులిద్దరూ భావి పథకాన్ని గురించి చర్చించారు.

సహస్రకిరణుడు తన అభయ హస్తాన్ని ఇస్తున్నట్లుగా ప్రాచీదిశయందు ఉదయించాడు. పక్షుల కిలకిలారావాలతో ఉషోదయమయింది. శ్రీధర్ వెళ్ళొస్తున్నాడు మామూలుగా. నిత్యకృత్యాల్లో లీనమయింది రాజ్యలక్ష్మి. రోజులు గడుస్తున్నాయి.

7

హడావుడిగా ఓరోజు పేపరు చేత్తో పట్టుకొని వచ్చాడు శ్రీధర్. బయటినుండే కేకేశాడు శ్రీమతీ. ఏమిటన్నట్లు వచ్చిందామె. తాను డిపార్టుమెంటల్ టెస్టులు పాసయినందుకు ప్రమోషను వచ్చినట్లు చెప్పాడు.

తన మనోవాంఛితం ఈ విధంగా ఈడేరినందుకు ఆ దేవదేవుని మన స్సులో నమోవాకు లిడింది. "లక్ష్మీ! ఈవాళ నాకెంతో ఆనందంగా ఉంది. ఇదంతా నీ ప్రోత్సాహమే" నంటూ భార్యను దగ్గరకు తీసుకున్నాడు ఉక్కిరి బిక్కిరిచేస్తూ. "ఏమండీ ఇవాళ ఎంతో సుదినం. మీకూ కూడా నేను ఓ శుభవార్త చెప్పనా" అంది. ఊ అన్నట్లు చూశాడు శ్రీధర్. చెవిలో చెప్పింది తాను తల్లి కాబోతున్నట్లు.

ఆనందంతో ఆమెను మరింత గుండెలకు హత్తుకున్నాడు. నెలలు గడి చాయి. బాబు పుట్టాడు. వారి ఆనందా నికి అవధులు లేవు.

శ్రీధర్ కొద్దికొద్దిగా తన జీతంలో పొదుపుచేస్తూ కొంతడబ్బు కూడబెట్టాడు. రాజ్యలక్ష్మికూడా పొదుపుచేస్తూ కొంత పైకం మిగిల్చింది. దానితో వారు తమ యింటిని చక్కాగా తీర్చిదిద్దారు. కాంత్ యిప్పుడు కాలేజీ చదువు ముగించి యూని వర్సిటీలో చేరాడు.

ఇట్టే కాలం గడిచింది. కాంత్ ప్రథమ శ్రేణిలో ఉత్తీర్ణుడయాడు. I.A.S. పరీ క్షలకు వెళ్ళాడు. అక్కడకూడా అదృష్టం కాంత్‌నే వరించింది

8

ఆ రోజు ఉదయానే లేచి తయారై వాకిట్లో నిల్చునుంది ఎప్పు డెప్పుడు తన కుమారుడు వస్తాడా అని ఎదురుచూస్తూ రాజ్యలక్ష్మి.

సరిగ్గా అదే సమయంలో ఆటో వారింటిముందు దాగింది. హుందాగాదిగితల్లిదగ్గరికొచ్చాడు కాంత్. పాదాభివందనం గావించాడు. రాజ్యలక్ష్మి కాంత్‌ను తదేకంగా చూస్తూ కుమారుని తీసుకొని యింటిలోనికి ప్రవేశించింది.

శ్రీధర్ కళ్ళజోడు సవరించుకొంటూ కుమారుని చూచి "ప్రయాణం బాగా సాగిందా బాబూ," అంటూ కుశలప్రశ్నలు వేశాడు. 'వెళ్ళి స్నానంచేసిరా బాబూ ప్రయాణపు బడలిక తీరుతుందన్నాడు."

కాంత్ తయారై కొద్దిసేపటిలోనే అక్కడికి వచ్చాడు. రాజ్యలక్ష్మి కుమా రునికి యిష్టమైన వంటచేసి కొసరికొసరి వడ్డించింది. శ్రీధర్ ఆమె మాతృత్వానికి ముసిముసినవ్వులు నవ్వుకున్నాడు. భోజనాలు ముగించి తండ్రీకొడుకులు లేచారు. శ్రీధర్ వెళ్తూ తనగదిలోని కొకసారి రమ్మని బాబుకు చెప్పాడు. తండ్రి ననుసరించాడు కాంత్. రాజ్య లక్ష్మి వంటయింటిని సర్దడంలో నిమగ్న మయింది.

శ్రీధర్ కుమారునితో ట్రైనింగు మున్నగు విషయాలు మాట్లాడాడు. కాంత్ ఎంతో మురిసిపోయాడు తల్లితండ్రుల ఆప్యాయతకు. కుమారుని అభివృద్ధి గాంచి ఆ దంపతులు చాలా ఆనం దించారు.

9

రామయ్య ఉన్నట్లుండి ఒకరోజు

హఠాత్తుగా రాజ్యలక్ష్మివద్దకు వచ్చాడు. వివాహమైనది మొదలు యింతవరకు వారిగుమ్మం మెక్కనివాడు హఠాత్తుగా వూడిపడ్డందుకు నివ్వెరపోయింది. కలా? నిజమా? అనుకుంది. తేరుకుని లోనికి అహ్వానించింది బాబాయిని.

శ్రీధర్ రామయ్యను చూస్తూనే ఎన్నడూ తమయింటికి రానివాడు వచ్చినందుకు మొదట్లో విస్తుపోయాడు. తేరుకుని సాదరంగా లోనికి అహ్వానించాడు. రామయ్య వారికుటుంబ విషయాలు, తన సంతానలేమి మున్నగు విషయాలు అల్లునితో ఏకరువు పెట్టుతున్నాడు.

విశ్రాంతి సమయంలో కాంత్ వచ్చాడు. క్రొత్తవ్యక్తిని చూచి ఆశ్చర్యపోయాడు. తను పుట్టి బుద్దెరిగినప్పటి నుండి తమయింటికి బంధువు లెవరూ రాలేదు. అమ్మమ్మ విమల, వేణుమాధవ్, సుభద్రమ్మలు తప్ప. తల్లి చెప్పింది అయన ఎవరైనది. గుర్తుకువచ్చింది కాంత్‌కు.

అప్పుడప్పుడూ తల్లి బాధపడుతూ ఉండేది. ఒకరోజు తన తండ్రిగారితో అమ్మ తాళ్ళబాబాయ్ విషయం కదుపుతూ బాధపడుతోంది, అనాడు శ్రీధర్‌ను అవమానించినందుకు.

తండ్రి ఓదారుస్తున్నాడు.

అప్పటినుండి రామయ్య అంటే ఒక విధమైనజుగుప్స ఏర్పడిందాతనిమనస్సులో

ఇప్పుడాతనిని ప్రత్యక్షంగా చూసేసరికి ఏవగింపుగా ఉంది.

రామయ్య పలకరించాడు కాంత్‌ని. బాగున్నారా బాబూ అంటూ.

"ఏదో మీ దయల్ల బాగానే వున్నాం. చాలీనాలని జీతంతో జీవించే గుమాస్తా వాళ్ళము గదా" అన్నాడు చురక వేసినట్లు.

సూటిగా తగిలింది రామయ్యకామాట. చిన్నబుచ్చుకున్నాడు.

వెంటనే చూపుడువేలును తన పెదవులపై నుంచుకుంటూ "బాబూ" అన్నాడు శ్రీధర్.

అటలోనే కాంత్‌కు అర్థమయింది. తండ్రిగారి ఔన్నత్యానికి పొంగిపోయాడు. మరుసటిరోజు వేణుమాధవ్, సుభద్రమ్మ వచ్చారు. వారి రాక ఆ యింటిల్లిపాదికీ ఎంతో ఆనందాన్నిచ్చింది.

సాదరంగా ఎదురేగి ఆహ్వానించాడు శ్రీధర్. కాంత్ వారికి నమస్కరించాడు. కుశలప్రశ్నలు వేశాడు.

"అన్నయ్యా! నీమాటే నెగ్గింది. నా అంచనా తప్పని తెలుసుకున్నాను. యోగ్యునికే అమ్మాయిని కట్టబెట్టి నీ గొప్పతనాన్ని నిరూపించుకున్నావు. నన్ను క్షమించమంటూ" ప్రార్థించాడు రామయ్య

ఆనాటి తన వాగ్ధోరణికి సిగ్గుపడ్డాడు. వేణుమాధవ్ అతన్ననునయించాడు. "చాల్లేరా! మనలో మనకేమిటి" అంటూ.

అతని ఔన్నత్యానికి మనసులోనే నమస్కరించింది విమల.

రాజ్యలక్ష్మి తన ఫలశ్రుతికి పొంగిపోతూ వేణుమాధవ్ లాంటి బాబాయ్‌ను ప్రసాదించినందుకు ఆ దేవదేవునికి అంజలి ఘటించింది. *